

STREEK 3

3 → Lodewijk le Grand over Leaderfinanciering

De oude succesvolle werkwijze van de Leaderfinanciering blijft behouden in het nieuwe programma POP2.

5 → Nieuw beleid belooft prestaties boeren

In de Houtskoolschets Europees Landbouwbeleid 2020 van LNV wordt omschreven dat agrarische ondernemers beloond gaan worden voor maatschappelijke prestaties. Dat levert interessante vragen op over de criteria die gehanteerd gaan worden.

7 → STREEK-idee: klimaatvriendelijke veehouderij

In het project 'Klimaatvriendelijke melkveehouderij' van CLM onderzoeken veehouders samen welke maatregelen goed inpasbaar zijn in hun bedrijfsvoering.

8 → STREEK-bewoners: leren van het buitenland

Vier mensen die zich inzetten voor een sterk en vitaal platteland. Ditmaal rond het thema internationale projecten.

10 → Praktijkkring Stad-Land

Praktijkkring Stad-Land kwam in september bijeen om ervaringen uit te wisselen in Udenhout. Ze bogen zich over een concrete kwestie: stadslandbouw in het buitengebied van Tilburg.

COLOFON

'Streek' is een uitgave van het Netwerk Platteland. Streek attendeert en informeert over ontwikkelingen op het platteland en presenteert de mensen die zich inzetten voor platteland en plattelandontwikkeling.

Teksten | Miranda Bettonville, Rob Janmaat, Miranda Koffijberg, Sebastiaan Verkade

Eindredactie | Miranda Bettonville

Foto's | Wim van Hof, Haty Groenewegen, Hennie Keeris, Miranda Koffijberg, Theo Tangelder

Vormgeving | Grafisch Atelier Wageningen,

Harry Harsema, Miek Saaltink

Drukwerk | Drukkerij Modern

Netwerk Platteland

Het Netwerk Platteland is een nationaal netwerk van en voor mensen en organisaties die zich inzetten voor een sterk en aantrekkelijk platteland. We brengen organisaties met elkaar en met overheden in contact en bieden ze de gelegenheid van elkaar te leren. Daarnaast signaleren we nieuwe en kansrijke initiatieven voor landbouw en dorpsontwikkeling, voor natuur en sociale samenhang, voor leefbaarheid en zeggenschap. En we stimuleren gebiedscommissies in hun werk voor het landelijk gebied. We doen dit door middel van bijeenkomsten, adviesgesprekken, publicaties, een projectendatabase, een website, workshops, een nieuwsbrief en door goed te luisteren naar de behoeften van netwerkdeelnemers.

Het Netwerk Platteland wordt gefaciliteerd door ETC, CLM en Communicatiebureau de Lynx, in opdracht van het Ministerie van LNV, de 12 provincies en de EC. Waar mogelijk wordt samengewerkt met organisaties uit de wereld van het platteland.

Website

Het Netwerk Platteland presenteert zich ook op een goedgevulde, actieve website met onder meer actueel nieuws, verslagen van bijeenkomsten, een agenda, een interactief forum, de database innovatieve praktijken, een infotheek en achtergrondinformatie. www.netwerkplatteland.nl

Nieuwsbrief

Met de Nieuwsbrief Netwerk Platteland willen wij u attenderen op belangrijke ontwikkelingen en innovatieve praktijken in het landelijk gebied en de activiteiten van het Netwerk Platteland. Deze e-mailniewsbrief verschijnt 8 keer per jaar. Wilt u deze nieuwsbrief ontvangen? Meld dan on-line aan via onze website of stuur een email naar info@netwerkplatteland.nl.

NETWERK PLATTELAND

STREEK

Streek is hét netwerkwerkblad voor alle plattelanders in Nederland. STREEK attendeert en informeert over ontwikkelingen op het platteland en presenteert de mensen die zich inzetten voor platteland en plattelandontwikkeling. Wilt u STREEK ontvangen? Meld u dan on-line aan voor een abonnement via onze website, of stuur een email naar info@netwerkplatteland.nl. Heeft u een idee voor een artikel in STREEK? Neem dan contact op met de redactie: m.bettonville@delynx.nl.

Projectendatabase: meld uw ervaring bij ons aan!

Netwerk Platteland is voortdurend op zoek naar vernieuwende praktijken die bijdragen aan een sterk en leefbaar platteland. Nieuwe technieken op een agrarisch bedrijf, verrassende samenwerking op sociaal-cultureel gebied, bijzondere vormen van natuurbeheer, projecten door en voor jongeren, enzovoort. In de database op onze website kunt u zoeken op provincie, thema of op doelgroep. Van ieder project vindt u een korte omschrijving, succesfactoren en mogelijke knelpunten, websites en contactpersonen. Heeft u ervaring met een innovatief project? Laat het ons weten! U kunt uw ervaring on-line aanmelden. Na goedkeuring wordt uw ervaring opgenomen in de database.

Netwerk Platteland, bindt doet prikkelt en verrijkt
www.netwerkplatteland.nl | info@netwerkplatteland.nl | 033-4326090

Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

Interview

LODEWIJK LE GRAND, PROVINCIE UTRECHT

De subsidieverlening van Leaderprojecten zorgde afgelopen voorjaar voor aardig wat commotie. Daar gaat nu een eind aan komen. Lodewijk le Grand, werkzaam bij de afdeling Inrichting landelijk gebied van de provincie Utrecht heeft zich ingezet om de oude succesvolle werkwijze van Leader te behouden in het nieuwe programma POP2. 'Mensen kunnen weer met een gerust hart projecten indienen.'

Leadergelden gaan weer werken

Leader was in de periode 2000-2006 een zelfstandig experimenteel programma, gericht op innovatie, een sterke inbreng van onderaf en met een publiek-privaat karakter. Het opnemen van Leader in het op 20 juli 2007 goedgekeurde Europese subsidieprogramma POP2 voor Nederland zorgt echter voor spanning. De Leaderprojecten worden beoordeeld volgens de criteria van het Rijk en de provincies, terwijl het Leaderprogramma juist een stimulant moest zijn voor projecten waarvoor mogelijk nog geen helder beleid

geformuleerd was door de verschillende overheden.

Die spanning ontstaat doordat het nieuwe Plattelandontwikkelingsprogramma (POP2) van Nederland is opgedeeld in vier doelstellingen, ofwel assen, legt Le Grand uit. 'Voor projecten die passen binnen de assen 1 t/m 3 hebben Rijk en provincies aangegeven hoe zij het geld uit Brussel willen inzetten, en de voorwaarden daarvoor beschreven in zogenaamde maatregelenfiches. De Leadergroepen hebben onder As 4 eigen

POP

Het Plattelandontwikkelingsprogramma (POP) is een Europees subsidieprogramma. POP 2007-2013 (ook wel POP2) kent vier doelstelling, ofwel assen:

As 1: Verbetering concurrentievermogen land- en bosbouwsector

As 2: Verbetering milieu en het platteland

As 3: Leefkwaliteit op het platteland en diversificatie plattelandseconomie

As 4: Invoeren Leader-aanpak

LEADER

LEADER staat voor Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale, en is een experimenteel programma voor sociaal-economische impulsen op gebiedsniveau. In Nederland is tien procent van POP2 gereserveerd voor Leaderprojecten. De EU-bijdrage daaraan is ruim 48 miljoen euro.

afwegingscriteria opgesteld op basis van hun ontwikkelingsplannen die aansluiten op locale wensen. Voorwaarde bij het opstellen van deze plannen is dat projecten wel bijdragen aan de doelstellingen van de assen 1, 2 of 3.'

Maar wat er gebeurde was dat Leaderprojecten werden beoordeeld aan de hand van beleidscriteria van het Rijk en de provincies, zoals omschreven in de maatregel-fiches. Nu zijn de provincies en het Rijk daarom overeengekomen dat de Leaderprojecten alleen nog getoetst hoeven te worden aan de Europese plattelandsoverordening. 'De voorwaarden daarin bieden meer ruimte voor projecten met een experimenteel karakter', aldus Le Grand.

Ook de verplichte cofinanciering op projectniveau was een heikel punt. Binnen elk project moest tegenover het subsidie bedrag uit Brussel hetzelfde bedrag aan publieke gelden staan. 'In de praktijk werd er niet meer gezocht naar private middelen', aldus Le Grand. 'Publieke gelden zijn namelijk de bottleneck geworden en voor elk project moet een overheid ook weer de bereidwilligheid tonen om mee te betalen. Met name vernieuwende projecten kregen het moeilijk.' In het provinciaal overleg is daarom afgesproken dat de verplichte cofinanciering nu geldt op As-niveau. Een administratieve verandering, maar die betekent wel dat sommige projecten voor honderd procent gefinancierd kunnen worden door Brussel en andere voor honderd procent door publieke gelden.

Le Grand: 'Zolang de provincie over al die projecten na zeven jaar maar uitkomt op die 50-50-verdeling.' Hierdoor komt er voor innovatieve projecten meer privaat geld beschikbaar en wordt het voor initiatiefnemers makkelijker om hun voorstellen in te dienen. Le Grand hoopt dan ook dat mensen weer zin krijgen in Leaderprojecten. Mensen kunnen nu weer met een gerust hart projecten indienen.'